

Programmabegroting 2026-2029

2 Financiële samenvatting

Algemeen

De begroting voor 2026 en 2027 is structureel sluitend. Voor de jaren 2028 en verder is dit nog niet het geval. Het zogenoemde ravijnjaar is door het Rijk enkele jaren opgeschoven waardoor het meerjarenbeeld vanaf 2028 negatief wordt. Dit is doordat het Rijk de extra Jeugdmiddelen slechts incidenteel tot en met 2027 heeft toegekend. We houden de gekozen lijn uit de begroting 2025 aan om een realistische meerjarenbegroting te laten zien. Hieruit blijkt dat de gemeente zonder extra geld uit de Algemene uitkering vanaf 2028 zou moeten bezuinigen op voorzieningen en concessies moet doen op de sociale samenhang van de inwoners.

Op 3 juli 2025 hebben wij u de Kaderbrief 2026-2029 gepresenteerd. Daarin zijn een aantal beleidsprioriteiten opgenomen die we hebben meegenomen in de begroting 2026. Het gaat om prioriteiten voor: de centrumvisie Lange Voort, investeringen in bereikbaarheid en mobiliteit, regionale samenwerking, de toekomst van het zwembad na 2030, huisvesting voor inwoners die snel een woning nodig hebben, de inzet van specialistische jeugdhulp en de oprichting van een warmtebedrijf in de Leidse regio. Daarnaast werken we aan een structureel evenwicht in de begroting 2028 en verdere jaren.

Verder zijn de financiële uitgangspunten uit de kaderbrief meegenomen, waaronder de vastgestelde loon- en prijsindexaties en de algemene uitkering op basis van de meicirculaire 2025 van het Rijk. Ook is rekening gehouden met de meeste actuele prognose van woningen en bedrijven en de kapitaallastenontwikkeling met bijbehorende financieringsbehoefte.

Daarnaast is er nog steeds geen besluit genomen over de herverdeling van het gemeentefonds. Het herverdeeffect voor Oegstgeest is nu berekend op € 2,2 miljoen nadelig. Het Rijk onderzoekt momenteel de herverdeling om ongewenste effecten te voorkomen. We verwachten hier begin 2026 meer informatie over te ontvangen. Het Rijk heeft ondertussen aangegeven dat ze vanaf 2027 starten met het verwerken van het herverdeeffect met een bedrag van € 15 per inwoner per jaar. Hierdoor ontstaat een ingroeipad, waardoor gemeenten kunnen anticiperen op de lagere algemene uitkering. Voor Oegstgeest gaat dit om ongeveer € 400.000 per jaar. Vanwege de concrete aanwijzing van het Rijk dat ze met dit ingroeipad gaan starten vanaf 2027 hebben we ervoor gekozen om dit bedrag te verwerken in onze meerjarenraming. In de gepresenteerde 10 jaarsbegroting bij de kaderbrief is hier ook al rekening mee gehouden. Als op basis van de onderzoeken niets meer aan de herverdeling verandert betekent dit dat het herverdeeffect van € 2,2 miljoen over 6 jaar volledig is verwerkt in onze meerjarenbegroting.

De komende periode werken we aan oplossingen om ook voor 2028 een sluitende begroting aan te bieden. We kunnen daarbij gebruik maken van de analyse van financiële beleidsopties die onderhanden is. In het verkiezingsjaar 2026 met een nieuw coalitieprogramma biedt dit extra inzicht om ook voor 2028 en latere jaren toe te werken naar een structureel begrotingsevenwicht.

Overzicht totaalmutaties begrotingssaldo

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Saldo begroting na kaderbrief 2026	€ 3.040.803	€ 5.154.465	€ 4.836.339	€ 4.890.871
Mutaties begroting 2026	€ -4.587.662	€ -5.716.615	€ -3.906.330	€ -4.764.558
Saldo begroting 2026 ¹	€ -1.546.859	€ -562.150	€ 930.009	€ 126.313

¹ += nadelig

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Structureel resultaat 2026	€ -1.520.716	€ -447.237	€ 1.392.910	€ 129.413
Incidenteel resultaat 2026	€ -26.143	€ -114.913	€ -462.901	€ -3.100
Totaal resultaat¹	€ -1.546.859	€ -562.150	€ 930.009	€ 126.313

1 + = nadelig

Kengetallen in het kort:

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing staat een uitgebreide toelichting op de diverse kengetallen. Hieronder presenteren we de drie belangrijkste kengetallen.

Kengetallen	Realisatie			Begroting		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	42,7%	60,9%	76,0%	107,1%	122,9%	122,7%
Solvabiliteitsratio	34,3%	31,8%	27,8%	24,9%	22,2%	21,8%
Structurele exploitatieruimte	8,2%	1,4%	1,7%	0,6%	-1,8%	-0,2%

Ten opzichte van de begroting 2025 zijn de kengetallen verbeterd. De netto schuldquote blijft de komende jaren onder de norm van 130%. Dit komt onder andere door het realistisch begroten van investeringen in onderwijshuisvesting (IHP) en de openbare ruimte (MJOP). Het kengetal zal na 2029 wel verder stijgen door de genoemde investeringen.

Verder zal de meerjarige ontwikkeling van dit kengetal zoals in de tabel opgenomen in de werkelijkheid iets gunstiger uitpakken. Het kengetal is namelijk sterk afhankelijk van de totale opbrengsten in de begroting. Deze opbrengsten worden na 2026 niet geïndexeerd, waardoor het werkelijke kengetal circa 15% tot 20% lager zou kunnen uitpakken. Als de planning van grote investeringen verder opschuift, heeft dit vanaf 2027 tijdelijk ook een gunstig effect op het kengetal, totdat de investering uiteindelijk is uitgevoerd. Dit laatste effect ziet u in de jaarrekening 2026 terug, als dit zich voordoet.

De solvabiliteit neemt in het meerjarenbeeld langzaam af doordat de structurele exploitatieruimte vanaf 2028 negatief is. De solvabiliteitsratio blijft in alle jaren nog steeds boven de norm van 20%. Hierdoor is het mogelijk om structurele tekorten in 2028 en 2029 te dekken uit de algemene reserve. Als we hier in deze begroting rekening mee hadden gehouden, dan was er ook in deze jaren een positieve, structurele exploitatieruimte. We volgen echter nog steeds het advies van de VNG om de werkelijke tekorten in beeld te houden. Voor het toetskader van de provincie is het alleen noodzakelijk om de begroting 2026 in evenwicht te hebben.

3 Beleidsbegroting

3.1 Programmaplan

3.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus / T.I.M. van Tongeren	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. We willen het groene karakter en de prettige leefomgeving beschermen, beheren en versterken. De komende jaren werken we op veel plekken en terreinen om Oegstgeest op orde te krijgen voor de toekomst. Denk aan projecten die voortkomen uit grote maatschappelijke opgaven en die een groot effect kunnen hebben op de leefomgeving zoals de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Deze opgaven zijn niet los van elkaar te zien. Ze vallen vaak samen in de schaarse ruimte in Oegstgeest. Dit vraagt om integrale visievorming, planvorming en uitvoering van de ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden. Want dit kan de gemeente Oegstgeest niet alleen. We werken veel samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland, Holland Rijnland en andere partners. Ook hebben we hiervoor de hulp nodig van onze inwoners. Hun kennis, visie en inzet is onontbeerlijk om van Oegstgeest een toekomstbestendige gemeente te maken waarin de kwaliteit van de leefomgeving voorop staat. We gaan dus veelvuldig met inwoners in gesprek en betrekken hen bij onze besluitvorming en uitvoering.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Groen en Water

Binnen dit beleidsthema werken we aan zorgvuldig onderhoud en beheer van groen en het water conform onze beeldkwaliteitseisen. Onze focus ligt op versterken van de biodiversiteit, realiseren van wateropvangcapaciteit, structurele vervanging van bomen en sierbeplanting, behoud van bestaand groen en vergroenen van de openbare ruimte (schoolpleinen, straten en pleinen). Gebieden waar de klimaatstresstest risico's aangeeft op hittestress, wateroverlast en droogte krijgen hierbij voorrang. Ook spelen wij in op buurtinitiatieven die duurzaamheid en biodiversiteit bevorderen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven of initiatieven voor zelfbeheer gericht op groen en biodiversiteit.
2. We kiezen voor (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte en openheid bij de renovatie van groenvakken en bij nieuwe aanleg.
3. We breiden de watercapaciteit uit en versterken de biodiversiteit door waar mogelijk harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
4. We informeren inwoners over de gevolgen van klimaatverandering en ondersteunen hen bij het nemen van maatregelen door middel van de 'Subsidieregeling Klimaatadaptatie', die het vasthouden van hemelwater stimuleert door middel van het aanbrengen van een groen dak, geveltuin, regenton, of ondergrondse hemelwateropvang. Daarnaast zetten we groencoaches in om inwoners te ondersteunen.
5. We passen het maaibeeld verder aan om daarmee de biodiversiteit te verhogen.

Beleidsthema Groen en water ¹	Lasten 2026	Baten 2026	Saldo 2026	Begroting 2025
Groen	4.456	0	4.456	4.805
Water	671	0	671	703
Totaal	5.127	0	5.127	5.509

1 Bedragen x € 1.000